

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru asigurarea unor împrumuturi din Trezoreria Statului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în vederea creșterii capacității de asigurare a reprezentării statului în litigiile arbitrale și judiciare internaționale și asigurare a creșterii capacității de administrare a proprietății publice a statului.

Având în vedere necesitatea continuării acțiunilor în vederea reducerii decalajelor față de economiile statelor din Europa de Vest prin investiții strategice în infrastructură, educație, sănătate, inovare și digitalizare,

Ținând cont de faptul că scopul fundamental al Guvernului îl reprezintă dezvoltarea armonioasă dintre regiunile României, recuperarea decalajelor de dezvoltare între județe și creșterea calității serviciilor publice la care să aibă acces cetățenii, prin intermediul fondurilor europene și al celorlalte programe naționale pe care le desfășoară,

Luând în considerare că Guvernul României este nevoit să susțină eforturile financiare necesare modernizării infrastructurii în următorii ani, ținând cont că printre prioritățile pe termen mediu 2021-2024 se află creșterea ritmului de absorbție a fondurilor europene și încurajarea participării directe a actorilor din România la programe aflate în managementul direct al Comisiei Europene, inclusiv prin susținerea cofinanțării unei astfel de participări acolo unde este posibil,

Având în vedere faptul că mai multe proiecte care au beneficiat de fonduri externe nerambursabile în perioada de programare 2014 - 2020, în mod special prin Programul Operațional Regional dar și prin altele, implementate de către autoritățile administrației publice locale, nu au fost finalizate sau au fost declarate nefuncționale și înregistrează întâzieri sau chiar se află în blocaj ca urmare a lipsei de resurse financiare în bugetele locale pentru a asigura finanțarea cheltuielilor neeligibile asociate proiectelor, precum și faptul că nefinalizarea proiectelor conduce la majorări și penalități de întâzriere datorate operatorilor economici care execută lucrările sau furnizează bunuri prevăzute în proiecte, cu consecințe grave asupra activității și resurselor financiare ale acestora,

Având în vedere necesitatea asigurării unei accesibilități la atragerea de resurse financiare aferente proiectelor care au beneficiat de finanțare din fondurile europene, în special pentru acele unități administrativ-teritoriale de dimensiune mai mică (comune și orașe) a căror capacitate de finanțare prin credite bancare este redusă și nu pot contracta finanțare rambursabilă în condiții avantajoase de la bănci comerciale și instituții de credit,

În același timp, efectuarea acestor plăți în acest moment nu poate fi realizată fără modificarea bazei legale, fiind necesară crearea unui mecanism de împrumut din venituri din privatizare, înregistrate în contul curent general al Trezoreriei Statului, pentru asigurarea cofinanțării proiectelor și finanțării cheltuielilor neeligibile asociate proiectelor realizate din fonduri externe nerambursabile,

Având în vedere că termenul de eligibilitate a perioadei de programare bugetară 2014-2020 a fost 31 decembrie 2023 și faptul că neadoptarea măsurilor propuse poate conduce la

blocarea implementării proiectelor nefinalizate sau nefuncționale, cu efecte asupra gradului de absorbție a fondurilor alocate României și, mai ales, asupra creșterii riscului de dezangajare automată a sumelor alocate de către Comisia Europeană, la grevarea bugetului de stat cu sumele necesare finalizării proiectelor contractate, precum și cu sumele suplimentare, reprezentând prejudiciu și cheltuieli de judecată stabilite de către instanțele de judecată,

Având în vedere că plafonul privind tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de către unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale pe anul 2024 a fost alocat integral autorităților publice solicitante în luna martie, iar cererile privind efectuarea de trageri în anul curent nu mai pot fi autorizate decât în situația în care unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale pentru care au fost emise autorizări de trageri pentru anul 2024 vor renunța, parțial sau integral, la sume autorizate, ceea ce va conduce la întâzieri la nivelul finalizării investițiilor publice de interes local care se află în derulare sau care urmează a fi implementate,

Se impune o intervenție de urgență asupra Ordonanței de urgență a Guvernului nr.126/2005 pentru a fi reglementată și modalitatea de atribuire a unor contracte de reprezentare juridică în situații punctuale, care impun o reacție rapidă din partea Ministerului, astfel încât să nu fie prejudiciat bugetul de stat, prin imposibilitatea recuperării în termenele legale a unor sume datorate de diverse persoane și prin neformularea unor apărări urgente.

În lipsa acestei modificări normative, apreciem că este afectată percepția publică generală, care impune statului intervenții urgente pentru protejarea intereselor sale financiare, și se poate ajunge la lipsirea statului de unul dintre cele mai importante drepturi ale sale, respectiv dreptul la apărare în plan internațional,

În ceea ce privește modificarea alineatului (1) de la articolul 315 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, propunerea are caracter de urgență pentru a proteja un interes public general, respectiv cel care impune statului să acționeze pentru protejarea intereselor sale naționale. Astfel, atunci când se justifică un uz și interes public național cu privire la un anumit bun aflat în proprietatea unei terțe persoane, statul are obligația, pe de o parte, să acționeze și să aducă în proprietatea sa publică respectivul bun, în condițiile legii și prin achitarea prealabilă a contravalorii bunului, și, pe de altă parte, să ia măsurile de reglementare aferente pentru ca și patrimoniul societăților respective să nu fie afectat prin imposibilitatea de a mai putea să-și îndeplinească obligațiile contractuale asumate anterior trecerii bunului în proprietatea publică a statului.

În lipsa reglementării urgente și eliminării riscurilor anterior menționate, interesele financiare indirecte ale statului, precum încasarea unor dividende cât mai mari de la societățile cu capital integral sau majoritar de stat, vor fi afectate.

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I - (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, prin derogare de la prevederile art. 61 alin. (1) și art. 63 alin.(4) și (4¹) din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, și de la prevederile Legii nr.417/2023 pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2024 referitoare la plafoanele privind finanțările rambursabile, care pot fi contractate de către unitățile administrativ-teritoriale, precum și cele privind

tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de către unitățile administrativ-teritoriale, unitățile administrativ-teritoriale, cu excepția municipiilor reședință de județ și a sectoarelor Municipiului București, pot solicita, inclusiv pentru instituțiile publice finanțate integral din bugetul local, și pentru asociațiile de dezvoltare intercomunitară din care fac parte, de la Ministerul Finanțelor, până cel târziu la data de 30 septembrie 2024, contractarea în anul 2024, a unor împrumuturi din venituri din privatizare, înregistrate în contul curent general al Trezoreriei Statului, în limita sumei de 1.000.000 mii lei, pentru:

a) asigurarea finanțării cheltuielilor neeligibile, conform prevederilor art.15 alin.(2), și art.17 alin.(5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014 - 2020, aprobată cu modificări prin Legea nr. 338/2023, cu modificările și completările ulterioare, în vederea realizării/finalizării proiectelor nefinalizate/nefuncționale derulate în cadrul programelor operaționale finanțate din fonduri europene în perioada de programare 2014 - 2020;

b) asigurarea prefinanțării și/sau cofinanțării proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile de la Uniunea Europeană și de la donatori europeni în cadrul programelor interguvernamentale după caz, inclusiv pentru finanțarea cheltuielilor neeligibile asociate respectivelor proiecte;

c) asigurarea sumelor necesare implementării proiectelor finanțate prin PNRR, aflate în sarcina bugetului local, evidențiate distinct în fiecare contract.

(2) Împrumuturile prevăzute la alin. (1) se acordă în următoarele condiții:

a) dobândă: ROBOR la 3 luni comunicată de Banca Națională a României în ultima zi lucrătoare a lunii anterioare autorizării împrumutului, la care se adaugă o marjă în funcție de scadența împrumuturilor, rata dobânzii rezultată rămâne fixă pe toată durata de derulare a împrumutului. Marja se stabilește astfel:

i) 1 punct procentual pentru scadențe de până la 3 ani, inclusiv;

ii) 1,5 puncte procentuale pentru scadențe între 3 și 5 ani, inclusiv;

b) perioadă de rambursare: 1-5 ani, cu posibilitatea rambursării anticipate, parțial sau integral;

c) limita de îndatorare: exceptat de la prevederile art. 63 alin. (4) și (4¹) din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare;

d) plafoane de contractare/tragere: exceptat;

e) Valoarea maximă ce poate fi autorizată pentru o unitate administrativ-teritorială este de:

i) nelimitat pentru comune;

ii) nelimitat pentru orașe;

iii) 10.000 mii lei pentru municipii;

iv) 25.000 mii lei pentru județe.

(3) Termenul-limită de depunere la direcțiile generale regionale ale finanțelor publice/administrațiile județene ale finanțelor publice a documentelor care vor fi stabilite prin ordinul prevăzut la alin. (16) pentru a fi transmise Comisiei de autorizare a împrumuturilor locale este 30 septembrie 2024.

(4) Sumele acordate cu titlu de împrumut din veniturile din privatizare, contractate de unitățile administrativ-teritoriale, pot fi utilizate cu respectarea destinațiilor prevăzute la alin. (1) pentru cheltuielile aflate în sarcina:

a) unităților administrativ-teritoriale și a instituțiilor publice finanțate integral din bugetul local;

b) asociațiilor de dezvoltare intercomunitară.

(5) Sumele din împrumuturile contractate pentru entitățile prevăzute la alin. (4) lit. b) se transferă de către unitățile administrativ-teritoriale din bugetul împrumuturilor interne în conturile distincte deschise la Trezoreria Statului pe seama asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, nepurtătoare de dobândă, care efectuează plăți pe destinațiile pentru care a fost contractat împrumutul.

(6) Rambursarea împrumuturilor prevăzute la alin. (1) se efectuează în tranșe trimestriale egale, începând cu trimestrul următor acordării acestora, iar cu sumele rambursate se reîntregesc veniturile din privatizare. Dobânda aferentă reprezintă un venit al bugetului Trezoreriei Statului, care se calculează lunar prin aplicarea ratei dobânzii la soldul împrumutului, începând cu luna acordării împrumutului, și se plătește trimestrial, în suma cumulată până la zi.

(7) Drepturile și obligațiile părților, termenii și condițiile de derulare a împrumuturilor contractate conform prevederilor alin. (1) se stabilesc prin convenție de împrumut.

(8) Pentru neplata la termen a ratelor scadente și a dobânzilor de plătit la împrumutul acordat se calculează o dobândă, pentru fiecare zi de întârziere, la nivelul dobânzii prevăzute la art. 174 alin. (5) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, până la data stingerii obligației. Dobânda reprezintă venit al bugetului Trezoreriei Statului.

(9) Unitatea administrativ-teritorială restituie împrumutul și dobânzile aferente într-un cont distinct deschis la Trezoreria Operativă Centrală, codificate cu codul de identificare fiscală al acesteia, nepurtătoare de dobândă. Obligațiile de plată se sting în următoarea ordine: dobânzi calculate pentru fiecare zi de întârziere, dobânzile și ratele de capital. Eventualele sume virate în plus de unitățile administrativ-teritoriale față de suma scadentă se păstrează în conturi până la scadența următoare. Pentru împrumuturile rambursate integral, sumele rămase în conturi se restituie de Ministerul Finanțelor în conturile indicate de titulari.

(10) În cazul nerespectării prevederilor alin. (6), directorii direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice/șefii administrațiilor județene ale finanțelor publice sistează alimentarea, atât cu cote defalcate din impozitul pe venit, cât și cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, cu excepția plăților pentru achitarea drepturilor salariale și a contribuțiilor aferente, inclusiv a drepturilor cuvenite asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav, precum și a indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav și a plăților privind finanțarea sistemului de protecție a copilului și a centrelor publice pentru persoane adulte cu handicap, după caz, atunci când nu pot fi asigurate din venituri proprii, în baza listei transmise lunar de direcția de specialitate din cadrul Ministerului Finanțelor.

(11) Unitățile administrativ-teritoriale pot contracta împrumuturile prevăzute la alin. (1) numai cu avizul Comisiei de autorizare a împrumuturilor locale, prevăzută la art. 61 alin. (3) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, și numai dacă la data depunerii documentației nu prezintă restanțe la împrumuturile contractate anterior din venituri din privatizare.

(12) Documentele în baza cărora se acordă împrumutul, precum și cele care stau la baza obținerii avizului Comisiei de autorizare a împrumuturilor locale vor fi stabilite prin ordin al ministrului finanțelor prevăzut la alin. (16).

(13) Responsabilitatea cu privire la documentele care vor fi stabilite prin ordinul prevăzut la alin. (16), precum și încadrarea în scopul pentru care se contractează împrumutul revin în totalitate autorităților administrației publice locale ale unităților administrativ-

teritoriale și ordonatorilor de credite ai instituțiilor publice finanțate integral din bugetul local.

(14) Documentele care vor fi stabilite prin ordinul prevăzut la alin. (16) se depun, până cel târziu la termenul prevăzut la alin. (3), la direcțiile generale regionale ale finanțelor publice/administrațiile județene ale finanțelor publice.

(15) Ordonatorii principali de credite și autoritățile deliberative au obligația ca la elaborarea și aprobarea bugetelor locale să prevadă plata serviciului datoriei publice locale aferent împrumuturilor acordate de Ministerul Finanțelor.

(16) Mecanismul de acordare și derulare a împrumuturilor acordate unităților administrativ-teritoriale conform prevederilor prezentului articol, precum și modul de reflectare a sumelor respective în bugetele instituțiilor publice se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(17) Responsabilitatea cu privire la oportunitatea contractării de împrumuturi conform alin. (1) revine în totalitate autorităților administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale. Astfel, în prealabil solicitării de acordare a unui împrumut potrivit alin. (1), unitățile administrativ-teritoriale fac demersurile necesare în vederea identificării posibilității și a condițiilor și termenilor aferenți contractării de împrumuturi din piața financiară, urmând să decidă asupra oportunității contractării de împrumuturi conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

Art. II - Eventualele sume virate în plus de unitățile administrativ-teritoriale în contul „Decontări în contul Trezoreriei Centrale - operațiuni proprii” deschis pe numele Ministerului Finanțelor la Trezoreria Operativă Centrală, codificat cu codul de identificare fiscală al unității administrativ-teritoriale, față de obligațiile aferente împrumuturilor contractate conform art. 1 alin (1), se restituie unităților administrativ-teritoriale în conturile indicate de titulari.

Art. III - Împrumuturile contractate din venituri din privatizare de unitățile administrativ-teritoriale se pot refinanța prin împrumuturi contractate de la bănci comerciale sau alte instituții de credit, în condițiile art. 61 - 63 din Legea nr. 273/2006, privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

Art. IV - Prin derogare de la art. 3 alin. (2) din Legea nr. 417/2023 pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2024, în anul 2024 plafonul privind tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de către unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, în limita căruia se pot efectua trageri, este de **4.500 milioane lei**.

Art. V - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 126/2005 privind reprezentarea României sau a instituțiilor publice în fața Curții de Arbitraj Internațional a Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor Relative la Investiții și în fața altor instanțe judiciare și arbitrale internaționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 842 din 19 septembrie 2005, aprobată prin Legea nr. 168/2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La art. 2, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(1) Pentru reprezentarea în litigiile internaționale prevăzute la art. 1, Ministerul Finanțelor selectează în mod transparent și competitiv avocați, indiferent de forma de organizare a profesiei, din România și/sau din străinătate, specializați în litigii arbitrale internaționale și/sau în legislația națională specifică litigiilor judiciare internaționale, după caz, pe baza unei proceduri proprii de selecție aprobate de conducătorul instituției, în temeiul dispozițiilor art. 29 alin. (1) lit. d) și alin. (3) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, încheind acorduri-cadru de prestări servicii. În funcție de necesități, se acordă ulterior mandate de reprezentare în litigiile internaționale prevăzute la art.1.”

2. La art. 2, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin.(1¹), cu următorul cuprins:
” (1¹) Pentru reprezentarea în litigiile internaționale prevăzute la art. 1, în temeiul unei analize punctuale de oportunitate, Ministerul Finanțelor selectează avocați, indiferent de forma de organizare a profesiei, din România și/sau din străinătate, specializați în litigii arbitrale internaționale și/sau în legislația națională specifică litigiilor judiciare internaționale, după caz, pe baza unei proceduri proprii de selecție aprobate de conducătorul instituției, în temeiul dispozițiilor art. 29 alin. (1) lit. d) și alin. (3) din Legea nr.98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, încheind contracte de prestări servicii pentru reprezentarea juridică într-un anumit litigiu internațional dintre cele prevăzute la art.1.”

Art. VI - La articolul 315 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(1) Prin excepție de la prevederile art. 312 alin. (1), bunurile proprietate publică pot fi concesionate prin atribuire directă companiilor naționale, societăților naționale sau societăților aflate în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea entităților prevăzute la art. 303 alin. (3) - (5), care au fost înființate prin reorganizarea regiilor autonome și care au ca obiect principal de activitate gestionarea, întreținerea, repararea și dezvoltarea respectivelor bunuri, dar numai până la finalizarea privatizării acestora, precum și societăților cu capital integral sau majoritar de stat care și-au asumat anterior trecerii bunului în proprietatea publică diverse obligații juridice pentru aceste bunuri, pe perioada existenței acestor obligații.”

PRIM-MINISTRU,

Ion-Marcel CIOLACU